

Sygn. akt IV U 786/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 sierpnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasieński
Protokolant	p. o. sekr. sąd. Izabela Rucińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 6 sierpnia 2020 r. w S.

odwołania H. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W.

z dnia 3 lipca 2019 r. Nr (...)

w sprawie H. J.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w W.

o wysokość emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję i przywraca H. J. termin do złożenia wniosku o wznowienie postępowania,

II. zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do wznowienia postępowania na skutek wniosku ubezpieczonej z dnia 18 czerwca 2019 roku.

Sygn. akt IV U 786/19 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 3 lipca 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. działając na podstawie art.59§1 Kodeksu postępowania administracyjnego w związku z art.83b ust.1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych odmówił H. J. przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania w przedmiocie ponownego ustalenia wysokości emerytury w oparciu o wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. wskazując, że ubezpieczona nie uprawdopodobniła, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zgodnie z art.145a§2 kpa skargę o wznowienie postępowania z powodu orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, na podstawie którego została wydana decyzja, należało wnieść w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie wyroku Trybunału ,tj. do dnia 21 kwietnia 2019r. Z uwagi na to, że dzień 21 kwietnia 2019r. i 22 kwietnia 2019r. były dniami ustawowo wolnymi od pracy, na podstawie art.57§3 i 4 kpa termin na zgłoszenie skargi o wznowienie postępowania upłynął w następnym dniu roboczym ,tj. 23 kwietnia 2019r. Ubezpieczona natomiast skargę o wznowienie postępowania wniosła w dniu 18 czerwca 2019r. (decyzja z 3 lipca 2019r. o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania k.59-60 akt emerytalnych za wnioskiem z 19 października 2015r.).

Odwołanie od w/w decyzji złożyła ubezpieczona H. J. zarzucając organowi rentowemu, że błędnie przyjął, iż nie uprawdopodobniła braku winy w nieterminowym złożeniu skargi o wznowienie postępowania, podczas gdy uchybienie to było niezawinione i wynikało z tego, że w okresie od marca 2019r. do kwietnia 2019r. przebywała za granicą i nie miała wiedzy o możliwości złożenia wniosku o wznowienie postępowania w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. Wskazując na powyższe ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania (odwołania ubezpieczonej na k.1 akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wskazując na argumentację podniesioną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.2-3 akt sprawy).

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona H. J. urodziła się w dniu (...). W dniu 4 sierpnia 2008r. ubezpieczona wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziału w W. z wnioskiem o emeryturę. Decyzją z 16 września 2008r. organ rentowy na podstawie art.46 ustawy emerytalnej przyznał ubezpieczonej emeryturę od 1 sierpnia 2008r. ,tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku (wniosek o emeryturę i decyzja z 16 września 2008r. o przyznaniu emerytury k.1 i 43-44 akt emerytalnych za wnioskiem z 4 sierpnia 2008r.).

W dniu 19 października 2015r. ubezpieczona wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o emeryturę w powszechnym wieku emerytalnym. Decyzją z 12 listopada 2015r. organ rentowy na podstawie art.24 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przyznał ubezpieczonej emeryturę od 1 października 2015r. ,tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku. Wysokość emerytury ubezpieczonej obliczona została wg zasad określonych w art.25 i 26 ustawy emerytalnej, przy czym obliczając wysokość emerytury organ rentowy zastosował ówczesną regulacją art.25 ust.1b tej ustawy, na mocy której podstawę obliczenia emerytury pomniejszono o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranej przez ubezpieczoną emerytury wcześniejszej przyznanej jej na podstawie art.46 ustawy emerytalnej (decyzja z 12 listopada 2015r. o przyznaniu emerytury k.13-16 akt emerytalnych za wnioskiem z 19 października 2015r.).

W dniu 18 czerwca 2019r. wpłynął do organu rentowego wniosek ubezpieczonej o przywrócenie terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania w sprawie decyzji z 12 listopada 2015r. o przyznaniu emerytury wskazując, że przebywała za granicą i nie miała wiedzy o możliwości złożenia wniosku o wznowienie postępowania w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. (wniosek ubezpieczonej z 18 czerwca 2019r. o przywrócenie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania k.55 akt emerytalnych za wnioskiem z 19 października 2015r.).

Po rozpoznaniu powyższego wniosku ubezpieczonej z 18 czerwca 2019r., organ rentowy wydał zaskarżoną decyzję z 3 lipca 2019r., w której odmówił ubezpieczonej przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania (decyzja z 3 lipca 2019r. k.59-60 akt emerytalnych).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie H. J. od decyzji z 3 lipca 2019r., w której organ rentowy odmówił ubezpieczonej przywrócenia terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej decyzją z 12 listopada 2015r. o przyznaniu emerytury w powszechnym wieku emerytalnym, okazało się uzasadnione i skutkowało przywróceniem ubezpieczonej terminu do złożenia wniosku o wznowienie postępowania, a w dalszej kolejności zobowiązaniem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddziału w W. do wznowienia postępowania w sprawie na skutek wniosku ubezpieczonej z 18 czerwca 2019r. o ponowne ustalenie wysokości emerytury w powszechnym wieku emerytalnym. W ocenie Sądu, całokształt okoliczności sprawy usprawiedliwia przywrócenie ubezpieczonej terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 6 marca 2019r.

Przypomnieć należy, że w chwili nabycia przez ubezpieczoną prawa do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym (w dniu 1 października 2015r.) obowiązywał przepis art.25 ust.1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nakazujący pomniejszenie - w przypadku osób, które uprzednio pobierały emeryturę przyznaną na podstawie art.46 tejże ustawy - podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art.24, o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne. Organ rentowy zastosował wówczas powyższy przepis, co skutkowało ustaleniem wysokości emerytury ubezpieczonej w niższej kwocie. W dniu 6 marca 2019r. zapadł wyrok Trybunał Konstytucyjnego, w którym Trybunał stwierdził, że art.25 ust.1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r. w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w (...) kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art.46 tej ustawy, jest niezgodny z art.2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W ocenie Sądu decyzja organu rentowego z 3 lipca 2019r. jest nieprawidłowa. Organ rentowy odmawiając ubezpieczonej przywrócenia terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania wznowienia postępowania w sprawie decyzji z 12 listopada 2015r. powołał się na regulację art.145a§2 kpa, zgodnie z którą skargę o wznowienie postępowania z powodu orzeczenia przez Trybunał Konstytucyjny niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, na podstawie którego została wydana decyzja, należy wnieść w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie wyroku Trybunału. W okolicznościach sprawy niesporne jest, że ubezpieczona uchybiła terminu na zgłoszenie skargi o wznowienie postępowania w sprawie decyzji z 12 listopada 2015r., gdyż termin do wniesienia skargi (liczony od 21 marca 2019r. ,tj. od daty publikacji wyroku Trybunału Konstytucyjnego) zważywszy na to, że dzień 21 kwietnia 2019r. i 22 kwietnia 2019r. były dniami ustawowo wolnymi od pracy - upłynął z dniem 23 kwietnia 2019r. Podniesione przez organ rentowy względy formalne nie podważają jednak prawa ubezpieczonej do żądania ponownego ustalenia wysokości emerytury w powszechnym wieku emerytalnym. Zauważyć bowiem należy, że w art.114 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych znajduje się przepis, który uznać należy za przepis szczególny w odniesieniu do uregulowań kodeksu postępowania administracyjnego w przedmiocie wznowienia postępowania, który reguluje kwestie wznowienia postępowania w sprawach świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego i rentowego. Organ rentowy przepisu tego nie zastosował, ale sąd ubezpieczeń społecznych, który rozpoznaje sprawy z odwołań od decyzji organu rentowego zobowiązany jest do stosowania przepisów prawa materialnego z zakresu ubezpieczeń społecznych. Dlatego wniosek ubezpieczonej o wznowienie postępowania winien być oceniony na podstawie art.114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. I tak, zgodnie z art.114 ust.1 pkt 1 powyższej ustawy w sprawie zakończonej prawomocną decyzją organ rentowy, na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, uchyla lub zmienia decyzję i ponownie ustala prawo do świadczeń lub ich wysokość, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono nowe okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość. W ocenie Sądu, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. stwierdzający niezgodność z Konstytucją RP uregulowania ustawy emerytalnej, na podstawie którego ustalono wysokość emerytury ubezpieczonej, może być uznany za nową okoliczność ujawnioną po wydaniu decyzji o przyznaniu emerytury z 12 listopada 2015r., ale istniejącą przed wydaniem tej decyzji, gdyż niesporne jest, że zakwestionowany przez Trybunał przepis ustawy emerytalnej był niezgodny z Konstytucją od chwili jego uchwalenia.

Mając na uwadze powyższe okoliczności na podstawie art.477¹⁴§2 kpc Sąd zmienił zaskarżoną decyzję z 3 lipca 2019r. w ten sposób, że przywrócił ubezpieczonej terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania w sprawie i zobowiązał Zakład Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. do wznowienia postępowania na skutek wniosku ubezpieczonej z 18 czerwca 2019r. o ponowne ustalenie wysokości emerytury w powszechnym wieku emerytalnym.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.